

T.Y.B.COM-: **ACCOUNTS GROUP** :-**FINANCIAL ACCOUNTING. (IDOL) (R-2016)****(PAPER - III) (NOV-2019)****Time : 3 hours****Marks: 100**

For the students who have registered through the Institute of Distance and Open Learning (IDOL) during the **academic year 2015-16** onward.

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. **All** questions are **compulsory**.
 2. **Question No.1 & 6** carries **20 marks** each & other questions carry **15 marks** each.
 3. **Working notes** shall **form part of your answer**.

Q.1 A) Match the columns (**Any Ten**) **(10)**

Group A	Group B
1. Property Tax	a) Not free Reserve
2. Transfer to Reserve fund	b) Decided by local Authority
3. Sales Related expenses	c) Post incorporation period
4. Director's fee's	d) 25% of net profit
5. Goodwill by Average Method	e) Sales Ratio
6. Post acquisition loss transferred to	f) AS - 14
7. Amalgamation	g) Mean of Exchange Rates
8. Average Rate	h) Goodwill = Average Profit
9. Time Interval between two buy back	i) P & L A/c (Net loss)
10. Debenture's	j) Section 77 A to 77 B
11. Buyback of shares	k) Minimum two years
12. Capital Reserve	l) Long term borrowings

B) State whether the following statements are True or False (**Any Ten**) **(10)**

- Amalgamation involves two or more companies.
- The currency translation is governed by AS-11.
- Capital Reduction requires court order.
- Buy back must be as per RBI guidelines.
- Loss prior to incorporation is debited to goodwill Account
- Maharashtra co.op Hsg. Societies Act was passed in 1960.
- As per AS-13 , the cost of investment sold is to be calculated as per FIFO method
- Before buyback all the shares must be partly paid up.
- In Internal reconstruction, amount of shares surrendered by shareholders is trasferred to General Reserve Account.
- Insurance Premium is allocated in sales ratio while calculating pre and post incorporation profit.
- A co.op. Hsg. Society has to prepare profit and loss Account.
- Balance in Foreign Exchange Fluctuation account should be transferred to profit and loss account at the end of the year.

- Q.2** On 31st March 2019, Madan Ltd and Mohan Ltd decided to amalgamate and (15)
form a new company Madanmohan Ltd to take over all the assets and liabilities of both the companies. The payment was made to the equity shareholders of both the companies in the form of equity shares of Rs 100 each of Madanmohan Ltd at a premium of 10%.

Balance Sheet as on 31st March 2019

Liabilities	Madan Ltd (Rs)	Mohan Ltd (Rs)	Assets	Madan Ltd (Rs)	Mohan Ltd (Rs)
Equity shares of Rs 100 each.	20,00,000	5,00,000	Plant & Machinery	18,60,000	4,10,000
8% Debentures	4,00,000	60,000	Investment	3,00,000	20,000
Profit & Loss a/c	25,000	--	Stock	2,15,000	49,000
General Reserve	50,000	10,000	Sundry Debtors	1,00,000	30,000
Sundry Creditors	25,000	8,000	Cash & Bank	25,000	7,000
			Profit & Loss A/c	--	62,000
Total	25,00,000	5,78,000	Total	25,00,000	5,78,000

Calculate purchase consideration and pass the journal entries in the books of Madan Ltd and prepare accounts in the books of Mohan Ltd and prepare Balance sheet (vertical format as per revised scheduled VI) of Madanmohan Ltd after amalgamation.

OR

- Q2.** Following is the Trial Balance of Tarun Ltd. as on 31st March, 2019: (15)

PARTICULARS	DEBIT (RS.)	CREDIT (Rs.)
Equity Shares of Rs.10 each		40,00,000
12% Debentures		30,00,000
Profit & Loss A/c (Bal. as on 1/4/2018)		2,62,500
Bills Payable		3,70,000
Creditors		4,00,000
Sales		41,50,000
General Reserve		2,50,000
Provision for Doubtful Debts		35,000
Premises	30,72,000	
Plant & Machinery	33,00,000	
Opening Stock of Finished Goods	7,50,000	
Debtors	8,70,000	
Goodwill	2,50,000	
Cash & Bank Balance	4,06,500	
Calls In Arrears	75,000	
Interim Dividend	3,92,500	
Purchases of Finished Goods	18,50,000	
Share Issue Expenses	50,000	
Salaries	9,79,800	
General expenses	68,350	
Wages	2,02,250	
Bad Debts	21,100	
Interest on Debentures	1,80,000	
Total	1,24,67,500	1,24,67,500

Additional Information:

1. Write off 10% of Share Issue Expenses.
2. Stock of Finished Goods on 31/3/2019 is Rs.9,50,000/-
3. Create Provision for Doubtful Debts @ 5% on Debtors
4. Provide Rs. 1,80,000 for Income Tax.
5. Depreciate Plant & Machinery @15% p.a.

From the above information prepare statement of Profit & Loss for the year ended 31/3/2019 & Balance Sheet in vertical format as per revised scheduled VI as on that date.

Q.3 Diva Ltd was registered on 1st June 2018 took over the business of Vilas Agencies (15) effective from 1st January 2018. The consideration agreed is Rs. 9,60,000. Interest @ 6% p.a is payable. The company issued for cash consideration 60,000 equity shares of Rs.10 @ Rs.11 and 7% Debentures for Rs.4,00,000 on 30th June 2018. The consideration was settled on same date.

In addition to the items arising from the above data the following items of income and expenses appeared in the accounts for the year ended 31st December, 2018.

Sales	Rs. 5,40,000
Cost of Sales	Rs. 3,24,000
Salaries	Rs. 60,000 (including salary to Dheeraj)
Depreciation	Rs. 3,000
Sales Commission	@5% on sales
Director's Meeting Fees	Rs. 2,400
Provision for Income Tax	Rs. 16,000
Rent	Rs. 12,000
Preliminary Expenses	Rs. 3,600 (to be written off)
Dividend (Proposed)	Rs. 9,000

Additional Information :

1. Sales for each month of July to December 2018, was twice the monthly sales of January to June 2018.
2. Mr. Dheeraj was a working partner in the firm entitled to remuneration @ Rs. 3,000 per month. From 1st June 2018 he was made Managing Director of the Company entitled to salary @ Rs. 5,000 per month. The remaining salary is to two clerks employed during period 1st April to 31st August.
3. Mr. Ramesh owns premises. He charged rent @ Rs. 600 per month upto 1st July 2018 and Rs. 1,400 per month thereafter.

Prepare Profit and Loss Account showing amount to be treated as Capital Reserve and Revenue Profit.

OR

Q.3 Mr. Nirav furnished the following details regarding his holding in 12% Debentures (15) of Rs. 100 each of Sundaram Ltd. held as current assets.

2018	Particulars
April 1	Opening Balance – Face Value Rs. 4,00,000. Cost Rs. 4,20,000
June 30	2,400, 12% Debentures purchased @ Rs. 98 cum-interest
October 1	3,000, 12% Debentures sold @ Rs. 102 ex-interest
2019	
January 1	1,600, 12% Debentures of purchased @ Rs. 99 ex-interest
March 1	2,000, 12% Debentures of sold @ Rs. 96 cum-interest

Interest dates are 30th September and 31st March. Mr. Nirav closes his books on 31st March every year. Show Investment A/c in the books of Mr. Nirav for the year ended 31.3.2019. Apply AS-13.

Q.4 From the Following Trial Balance as on 31.03.2019, prepare Final Accounts in the prescribed format as per applicable legal provisions in the books of Ganesh Co-op. Housing Society Ltd. (15)

Particulars	Debit (Rs.)	Particulars	Credit (Rs.)
Accounting charges	66,000	Sinking Fund – Opening	3,60,000
Audit Fees	48,000	Addition to Sinking Fund	60,000
Cash in Banks	3,44,000	Collection towards property expenses	16,00,000
Water charges	2,16,000	Collection towards establishment expenses	6,00,000
Insurance	72,000	Interest on Saving Bank A/c	72,000
Fixed Deposits – Sinking Fund	4,20,000	Interest on Sinking Fund Fixed Deposit	1,00,000
Housekeeping	1,44,000	Members Contribution for Building	50,00,000
Land and Building	50,00,000	Statutory Reserve Fund – Opening	2,00,000
Deposit for water	13,20,000	Share Capital	
Electricity Board Deposit	1,20,000	2,400 Shares of Rs. 100 each	2,40,000
Office Expenses	1,28,000	Surplus of last year	3,28,000
Postage	12,000		
Property Expenses	6,08,000		
Subscription of Housing Federation	24,000		
Conveyance	38,000		
	85,60,000		85,60,000

Additional Information:

1. Authorised share Capital : 3,000 shares of Rs. 100 each.
2. Transfer 25% of the profit to the reserve fund.
3. Water charges Rs. 44,000 are outstanding and insurance is prepaid Rs. 12,000.

OR

Q.4 Following is the Balance Sheet of Hemant Ltd. as on 31-3-2018: (15)

Liabilities	Rs	Assets	Rs
10% Preference Shares of Rs.100 each, fully paid up	5,00,000	Goodwill	1,20,000
10,000 Equity Shares of Rs.100 each, fully paid up	10,00,000	Building	9,00,000
Secured Loan	2,50,000	Machinery	1,30,000
Creditors	7,00,000	Investment	2,00,000
		Debtors	8,00,000
		Stock	1,70,000
		Cash and Bank Balance	80,000
		Profit & Loss Account	50,000
Total	24,50,000	Total	24,50,000

Note: Preference dividend was in arrears for 2 years.

The Board of Directors of the company decided to go for internal reconstruction, which was approved by the court and carried on as follows:

- a. Equity Shares shall be reduced by Rs 50 each.
- b. The Machinery was revalued at Rs. 1,00,000
- c. The value of stock was reduced by Rs. 20,000
- d. Building shall be appreciated by 20%
- e. Creditors agreed to forego 20% of their claims and balance shall be issued 11% Debentures of Rs100 each.
- f. Secured Loan was fully settled for Rs. 2,00,000
- g. Cost of reconstruction expenses was paid Rs. 5,000.
- h. Arrears of preference dividend are to be settled by issuing 11% debentures of Rs. 100 each fully paid with regard to 70% of their dues and for the balance, equity shares of Rs. 50 each shall be issued.
- i. Preference shares are to be reduced to Rs 60 each.
- j. Investment was sold at a profit of Rs 90,000.

You are required to pass Journal Entries in the books of Hemant Ltd and show notes to accounts for shareholders funds

Q.5 (A) Rajesh Ltd. purchased goods from Rakesh Ltd. of USA, worth \$ 50,000 on 21st January, 2018 on which date the exchange rate of 1 US \$ was Rs.71. **(08)**

The payment was made as under:

Date	Amount (US \$)	Exchange Rate Per US \$ in Rs.
28 th January, 2018	20,000	71.50
20 th February, 2018	20,000	69.00
15 th April, 2018	10,000	71.25

Rajesh Ltd closes its books on 31st March every year. The rate of exchange on 31st March, 2018 was Rs. 69.50 per US \$.

Pass Journal Entries in the books of Rajesh Ltd to record above transactions.

(B) The net profit of the company after providing for taxation, for the past five years **(07)** are Rs. 1,60,000, Rs. 1,68,000, Rs. 1,80,000, Rs. 1,84,000, Rs.1,88,000. The opening capital employed is Rs. 14,12,000 and closing capital employed is Rs. 17,88,000. The reasonable rate of return is 10%. It is expected that the company will be able to maintain its super profit for the next five years.

Calculate goodwill on 5 years purchase of super profit.

OR

Q.5 The following is the Balance Sheet of a Pramod Ltd. for the year as on 31st March 2019 (15)

Liabilities	Rs.	Assets	Rs
Equity shares of Rs.10 each	20,00,000	Machinery	50,00,000
Preference shares of Rs100 each	5,00,000	Building	30,00,000
Securities Premium	2,00,000	Investments	6,50,000
General Reserve	50,00,000	Loans and Advances	49,00,000
Profit and Loss A/c	6,00,000	Inventory	16,50,000
Secured Loans	30,00,000	Cash /Bank Balance	3,00,000
Unsecured Loans	45,00,000	Sundry Debtors	11,50,000
Sundry Creditors	8,50,000		
Total	1,66,50,000	Total	1,66,50,000

Ascertain the maximum number of Equity Shares that can be brought back at a price of Rs. 50 per share. Pass necessary Journal Entries and prepare notes to accounts on Share Capital & Reserves & Surplus. (Do not prepare Balance Sheet)

Q.6 (a) State the need for convergence with IFRS in India. (10)

(b) Explain methods of valuation of Goodwill and shares . (10)

OR

Q.6 Write short notes on: (Any Four) (20)

1. Future maintainable profit
2. Methods of computing purchase consideration
3. Internal Reconstruction of companies
4. Maximum Limits on Buyback
5. Co-operative Housing Society
6. Post incorporation profit

मराठी रुपांतर

वेळ: ३ तास

गुण : १००

(ज्या विद्यार्थ्यांनी शैक्षणिक वर्ष २०१५-१६ व २०१६-१७ मध्ये दूर आणि मुक्त अध्ययन संस्थेत (IDOL) प्रवेश घेतला आहे त्यांच्याकरिता)

- सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २. प्रश्न क्र.१ आणि क्र.६ करिता २० गुण आहेत. उरलेल्या इतर प्रश्नांना प्रत्येकी १५ गुण आहेत.
 ३. तुम्ही केलेली टाचणे उत्तराचा भाग असेल.
 ४. मूळ इंग्रजी भाषेतील प्रश्न प्रमाण मानावेत

प्र.१ (अ) योग्य जोड्या जुळवा (कोणत्याही दहा)

१०

गट 'अ'	गट 'ब'
१. मालमत्ता कर	अ. मुक्त निधी नाही
२. राखीव निधीला वर्ग	ब. स्थानिक प्रशासनाकडून ठरविला जातो.
३. विक्री संबंधित खर्च	क. स्थापनापश्चात कालावधी
४. संचालक फी	ड. निव्वळ नफ्याच्या २५%
५. सरासरी पध्दतीने नावलौकिक	इ. विक्री गुणोत्तर
६. स्थापनापश्चात तोटा वर्ग करणे	फ. ए. एस. - १४
७. एकत्रिकरण	ग. विनिमय दराचा मार्ग
८. सरासरी दर	ज. नावलौकिक = सरासरी नफा
९. दोन पुर्नखरेदीमधील कालावधी	च. नफा तोटा खाते (निव्वळ तोटा)
१०. कर्जरोखे	छ. कलम ७७ अ ते ७७ ब
११. भागांची पुर्नखरेदी	ट. कमीतकमी दोन वर्ष
१२. भांडवल निधी	ठ. दिर्घकालीन कर्ज

(ब) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा. (कोणतेही दहा)

१०

- एकत्रिकरणामध्ये दोन किंवा दोनपेक्षा जास्त कंपन्यांचा अंतर्भाव असतो.
- विनिमय व्यवहार ए. एस.-११ नुसार पारित केला जातो.
- भांडवल कपातीसाठी कोर्टाचा आदेश गरजेचा असतो.
- पुर्नखरेदी ही आर. बी. आय. च्या मार्गदर्शनानुसार केली जाते.
- स्थापनेपूर्वीचा तोटा नावलौकिक खात्यामध्ये नावे दाखवितात.
- सहकारी गृहनिर्माण संस्था कायदा १९६० साली पारित झाला.
- AS -१३ नुसार, विक्री केलेल्या गुंतवणुकीची मूळ किंमत प्रथम आलेल्या मालाची प्रथम विक्री पध्दतीनुसार काढली जाते.
- पुर्नखरेदीपूर्वी, सर्व समभाग अपूर्णदत्त असलेच पाहिजेत.
- अंतर्गत पुर्ननिर्माणामध्ये, भागधारकांनी स्वाधीन केलेल्या समभागांची रक्कम सामान्य निधी खात्यामध्ये हस्तांतरित केली जाते.

१०. स्थापनापूर्व आणि स्थापनापश्चात नफा काढताना, विमाहप्ता हा विक्री गुणोत्तरामध्ये विभागला जातो.
११. सहकारी गृहनिर्माण संस्था आपले नफा तोटा पत्रक तयार करते.
१२. परकीय चढउतार खात्यावरील शिल्लक वर्षाच्या शेवटी नफा-तोटा खात्याला वर्ग केले पाहिजे.

प्र.२ दि. ३१ मार्च २०१९ रोजी मदन लि. आणि मोहन लि. यांनी एकत्र येण्याचे ठरविले व दोन्ही कंपन्यांची मालमत्ता व देणी घेण्यासाठी मदनमोहन लि. कंपनी स्थापन करण्याचे ठरले. दोन्ही कंपन्यांच्या समभागधारकांना मदनमोहन लि.चे प्रत्येकी रु.१०० चे समभाग १०% अधिमुल्याने अदा करण्यात आले.

दि. ३१ मार्च २०१९ रोजीचा ताळेबंद

देयता	मदन लि. (रु)	मोहन लि. (रु)	मालमत्ता	मदन लि. (रु)	मोहन लि. (रु)
समभाग प्रत्येकी रु. १०० चे	२०,००,०००	५,००,०००	संयंत्र आणि यंत्रसामग्री	१८,६०,०००	४,१०,०००
८% कर्जरोखे	४,००,०००	६०,०००	गुंतवणुक	३,००,०००	२०,०००
नफातोटा खाते	२५,०००	-	मालसाठा	२,१५,०००	४९,०००
राखीव निधी	५०,०००	१०,०००	विविध ऋणको	१,००,०००	३०,०००
विविध धनको	२५,०००	८,०००	रोख व बँकेतील शिल्लक	२५,०००	७,०००
			नफा व तोटा खाते	-	६२,०००
एकूण	२५,००,०००	५,७८,०००	एकूण	२५,००,०००	५,७८,०००

तयार करा - खरेदी किंमत मोबदल्याची गणना करा.

मदन लि. पुस्तकातील रोजकीर्दीच्या नोंदी करा.

मोहन लि. पुस्तकातील खाते वह्या तयार करा.

एकत्रीकरणानंतरच्या मदनमोहनचा ताळेबंद (सुधारित परिशिष्टानुसार VI उभा रकाना) तयार करा.

किंवा

प्र.२ दि. ३१ मार्च २०१९ रोजीचे तरुण लि. चे तेरीज पत्रक खालीलप्रमाणे

१५

तपशील	नावे (रु.)	जमा (रु.)
समभाग प्रत्येकी रु. १० चे		४०,००,०००
१२% कर्जरोखे		३०,००,०००
नफा व तोटा खाते (दि. १/४/१८ रोजी)		२,६२,५००
देणे हुंडी		३,७०,०००
धनको		४,००,०००
विक्री		४१,५०,०००
राखीव निधी		२,५०,०००
बुडीत खात्याची तरतूद		३५,०००
इमारत	३०,७२,०००	
संयंत्र आणि यंत्रसामग्री	३३,००,०००	
पक्का मालाची आरंभीची शिल्लक	७,५०,०००	
ऋणको	८,७०,०००	
नावलौकिक	२,५०,०००	
रोख व बँकेतील शिल्लक	४,०६,५००	
कॉल्सची थकबाकी	७५,०००	
अंतरिम लाभांश	३,९२,५००	
पक्क्या मालाची खरेदी	१८,५०,०००	
भाग विक्री खर्च	५०,०००	
पगार	९,७९,८००	
सामान्य खर्च	६८,३५०	
मजुरी	२,०२,२५०	
बुडित खाते	२१,१००	
कर्जरोख्यांवरील व्याज	१,८०,०००	
एकूण	१,२४,६७,५००	१,२४,६७,५००

अधिक माहिती :

- भाग विक्री खर्चाचे १०% बाद करा.
- दि. ३१ मार्च २०१९ रोजीचा पक्क्या मालाचा साठा रु. ९,५०,०००/-
- ऋणकोवर ५% बुडीत खात्यासंदर्भात तरतूद करा.
- रु.१,८०,००० ची आयकर तरतूद करा
- संयंत्र व यंत्रसामग्रीवर १५% दरसाल घसारा देणे.

वरील माहितीच्या आधारे दि. ३१ मार्च २०१९ रोजी संपलेल्या वर्षा अखेरीचे कंपनीचे नफा व तोटा पत्रक आणि त्याच दिवशीचा ताळेबंद तयार करा (सुधारित परिशिष्टानुसार VI उभा रकाना)

- प्र.३ विकास एजन्सीचा दि. १ जानेवारी २०१८ रोजीपासूनचा व्यवसाय घेण्यासाठी दिवा लि. ची स्थापना दि. १५ १ जून २०१८ रोजी झाली. मोबदल्याची रक्कम रु.९,६०,००० ठरली. ६% दरसाल प्रमाणे व्याजदर देण्याचे ठरले. मोबदला अदा करण्यासाठी कंपनीने दि. ३० जून २०१८ रोजी ६०,००० समभाग प्रत्येकी रु.१० चे, रु.११ ने दिले व रु.४,००,००० चे ७% कर्जरोखे दिले त्याच दिवशी मोबदल्याची पूर्तता केले. वरील माहिती व्यतिरिक्त, दि.३१ डिसेंबर २०१८ रोजीचे उत्पन्न व खर्चाचे खातेवहीतील आकडे खालीलप्रमाणे :

विक्री	रु. ५,४०,०००
विक्रीचा खर्च	रु. ३,२४,०००
पगार	रु. ६०,००० (धीरजच्या पगाराचा समावेश करून)
घसारा	रु. ३०००
विक्री कमिशन	विक्रीच्या ५%
संचालक सभेचा खर्च	रु. २,४००
आयकर तरतूद	रु. १६,०००
भाडे	रु. १२,०००
प्राथमिक खर्च	रु.३,६०० (बाद करणे)
लाभांश (प्रस्तावित)	रु. ९,०००

अधिक माहिती :

- जुलै ते डिसेंबर २०१८ मधील प्रत्येक महिन्याची विक्री ही जानेवारी ते जून २०१८ मधील महिन्यांच्या विक्रीच्या दुप्पट आहे.
 - श्री. धीरज हा संस्थेतील कार्यकारी भागीदार असून त्यास दर महिना रु. ३,००० चे मानधन मिळते. दि. १ जून २०१८ पासून कंपनीचे कार्यकारी संचालक करून दर महिना रु.५,००० पगार देण्याचे ठरले. उर्वरित पगार हा दि. १ एप्रिल २०१८ ते ३१ ऑगस्ट २०१८ या काळात काम करणाऱ्या दोन कारकुनांचा आहे.
 - इमारत श्री. रमेश यांच्या मालकीचे आहे. त्यांनी दि. १ जुलै २०१८ पर्यंत दर महिना रु.६०० भाडे आकारले व त्यानंतर दरमहिना रु. १४०० होय.
- नफा तोटा पत्रक तयार करून भांडवल निधी व निव्वळ नफ्याची रक्कम दाखवा.

किंवा

- प्र.३ श्री. निरव यांनी चालू मालमत्ता धारण केलेल्या सुंदरम लि. च्या १२% कर्जरोखे प्रति रु. १०० ची माहिती १५ खालील प्रमाणे पुरवण्यात आली आहे.

२०१८	तपशील
एप्रिल १	आरंभी शिल्लक - दर्शनी मूल्य रु.४,००,००० खरेदी मूल्य ४,२०,०००
जून ३०	सुंदरम लि. चे २४००, १२% कर्जरोखे रु. ९८ व्याजासहित खरेदी केले
ऑक्टोबर १	सुंदरम लि.चे ३०००, १२ % कर्जरोखे रु. १०२ प्रमाणे व्याजारहित विक्री केले

२०१९	तपशील
जानेवारी १	सुंदरम लि. चे १६००, १२% कर्जरोखे रु. ९९ व्याजारहित खरेदी केले
मार्च १	सुंदरम लि.चे २००, १२ % कर्जरोखे रु. ९६ व्याजासहित विक्री केले

दि. ३० सप्टेंबर आणि ३१ मार्च रोजी व्याज रक्कम अदा केली जाते. श्री. निरव प्रति वर्षी ३१ मार्च रोजी आपले खाते पुस्तक बंद करतात. श्री. निरव यांच्या पुस्तकात दिनांक ३१ मार्च २०१९ रोजी संपणाऱ्या वर्षाचे गुंतवणूक खाते तयार करा. एस-१३ लागू करा.

प्र.४

दि. ३१/३/२०१९ रोजीचे तेरीज पत्रक खालील प्रमाणे आहे. त्यावरून सर्व कायदेशीर तरतुदी पूर्ण करून गणेश सहकारी गृहसंस्था मर्यादित चे अंतिम लेखे तयार करा. १५

तपशील	नावे (रु.)	तपशील	जमा (रु.)
अंकेक्षण शुल्क	६६,०००	संचित निधी-आरंभी शिल्लक	३,६०,०००
लेखा परिक्षण शुल्क	४८,०००	संचित निधीत अधिक	६०,०००
अधिकोषातील शिल्लक	३,४४,०००	मालमत्ता खर्चासाठी जमा	१६,००,०००
पाणी शुल्क	२,१६,०००	आस्थापना खर्चासाठी जमा	६,००,०००
विमा	७२,०००	बचत खात्यावरील व्याज	७२,०००
मुदत ठेवी - संचित निधी	४,२०,०००	संचित निधी मुदत ठेवीवरील व्याज	१,००,०००
घरव्यवस्था	१,४४,०००	इमारतीसाठी सदस्य वर्गणी	५०,००,०००
जमीन व इमारत	५०,००,०००	वैयक्तिक राखीव निधी आरंभी शिल्लक	२,००,०००
पाण्यासाठी ठेव	१३,२०,०००	भाग भांडवल	
विज मंडळ ठेव	१,२०,०००	प्रति रु.१०० चे २४०० भाग	२,४०,०००
कार्यालयीन खर्च	१,२८,०००	गतवर्षीचे अधिक्क	३,२८,०००
टपाल खर्च	१२,०००		
मालमत्ता खर्च	६,०८,०००		
गृहनिर्माण महासंघ सदस्यता	२४,०००		
प्रवास खर्च	३८,०००		
एकूण	८५,६०,०००		८५,६०,०००

अतिरिक्त माहिती :

- अधिकृत भाग भांडवल प्रति रु.१०० चे ३००० भाग
- चालू नफ्यातील २५% राखीव निधीत वर्ग करा.
- पाणी शुल्क देय रु. ४४,००० आणि विमा रु. १२,००० आगाऊ दिले.

किंवा

प्र.४ दि. ३१ मार्च २०१८ रोजीचा हेमंत लि. चा ताळेबंद खालीलप्रमाणे:

१५

देयता	रु.	मालमत्ता	रु.
१०% अग्रहक्क भाग प्रत्येकी		नावलौकिक	१,२०,०००
रु.१०० चे, पूर्ण दत्त	५,००,०००	इमारत	९,००,०००
१०,००० समभाग प्रत्येकी		यंत्रसामग्री	१,३०,०००
रु.१०० चे पूर्ण दत्त	१०,००,०००	गुंतवणुक	२,००,०००
सुरक्षित कर्ज	२,५०,०००	ऋणको	८,००,०००
धनको	७,००,०००	मालसाठा	१,७०,०००
		रोख व बँकेतील शिल्लक	८०,०००
		नफा तोटा खाते	५०,०००
एकूण	२४,५०,०००	एकूण	२४,५०,०००

सूचना :- अग्रहक्क लाभांश २ वर्षासाठी थकित आहे.

कंपनीच्या संचालक मंडळाने अंतर्गत पूर्णरचना करण्याचे ठरविले , जे कोर्टाकडून मंजूर झाले ते खालीलप्रमाणे

- समभाग प्रत्येकी रु.५० ने कमी केले.
 - यंत्रसामग्रीचे पूर्वमूल्य रु.१,००,००० झाले.
 - मालसाठ्याचे मूल्य रु.२०,००० ने कमी झाले
 - इमारतीच्या मूल्यामध्ये २०% ची वाढ झाली
 - धनको, एकूण देय रक्कमेच्या २०% विसरण्यास तयार झाले व उर्वरित रक्कमेसाठी ११% कर्जरोखे प्रत्येकी रु.१०० चे दिले गेले.
 - सुरक्षित कर्ज रु. २,००,००० ना दिले गेले.
 - पूर्णरचनेचा खर्च रु. ५,००० भरला.
 - अग्रहक्क लाभांशाची थकबाकी, ७०% रक्कमेसाठी ११% कर्जरोखे प्रत्येकी रु. १०० चे (पूर्ण दत्त) देऊन आणि उर्वरित भागासाठी, समभाग प्रत्येकी रु. ५० चे देऊन पूर्तता केली.
 - अग्रहक्क भाग प्रत्येकी रु.६० पर्यंत कमी केले.
 - गुंतवणूक रु. ९०,००० नफ्याने विकली
- हेमंत लि. च्या पुस्तकामध्ये रोजकीर्दीच्या नोंदी करा व भागधारकांचे भांडवल खाते तयार करा.

प्र.५ (अ) राजेश लि. ने , USA स्थित राकेश लि. कडून US \$ ५०,००० चा माल दि. २१ जानेवारी २०१८ रोजी ०८ खरेदी केला, त्या दिवशीचा विनिमय दर प्रति डॉलर रु. ७१ होता. देय रक्कम खालील प्रमाणे अदा करण्यात आली.

दिनांक	रक्कम (US \$)	विनिमय दर प्रति (US \$)
२८ जानेवारी, २०१८	२०,०००	७१.५०
२० फेब्रुवारी, २०१८	२०,०००	६९.००
१५ एप्रिल, २०१८	१०,०००	७१.२५

राजेश लि. आपली खाते पुस्तिका दरवर्षी दि ३१ मार्च रोजी बंद करतो दि. ३१ मार्च २०१८ रोजीचा प्रति डॉलर विनिमय दर रु. ६९.५० होता.

वरील व्यवहार राजेश लि. च्या पुस्तकामध्ये रोजकीर्दीच्या नोंदी करा.

ब) कंपनीचा करतुदीनंतरचा मागील पाच वर्षातील नफा पुढीलप्रमाणे आहे. ०७
रु.१६०,००० , रु. १६८,००, रु.१८०,०००, रु.१८४,००० , रु.१८८,०००
सुरुवातीची भांडवली गुंतवणुक रु.१४,१२,००० आणि अखेरची भांडवली गुंतवणुक रु. १७,८८,००० आहे. अपेक्षित उत्पन्न परतावा दर १०% आहे. कंपनीच्या अपेक्षेप्रमाणे पुढील पाच वर्षे अति नफा राखता येईल.

पाच वर्षांच्या अति नफा खरेदीच्या प्रमाणावर नाव लौकिक मुल्य शोधून काढा.

किंवा

प्र.५ दि. ३१ मार्च २०१९ रोजी प्रमोद लि. चा ताळेबंद खालीलप्रमाणे : १५

देयता	रु.	मालमत्ता	रु.
समभाग प्रत्येकी रु.१० चे	२०,००,०००	यंत्रसामुग्री	५०,००,०००
अग्रहक्क भाग प्रत्येकी		इमारत	३०,००,०००
रु. १०० चे	५,००,०००	गुंतवणुक	६,५०,०००
प्रतिभूती अधिमूल्य	२,००,०००	कर्ज व आगाऊ रक्कम	४९,००,०००
राखीव निधी	५०,००,०००	मालसाठा	१६,५०,०००
नफा व तोटा खाते	६,००,०००	रोख व बँकेतील शिल्लक	३,००,०००
सुरक्षित कर्ज	३०,००,०००	विविध ऋणको	११,५०,०००
असुरक्षित कर्ज	४५,००,०००		
विविध धनको	८,५०,०००		
एकूण	१,६६,५०,०००	एकूण	१,६६,५०,०००

प्रत्येकी रु.५० प्रति भाग दराने अधिकतम पुर्नखरेदी करता येऊ शकणाऱ्या समभागांची संख्या सांगा, रोजकीर्दीमध्ये नोंदी करा व भाग भांडवल आणि राखीव व खात्यांचे रकाने तयार करा.

(ताळेबंद तयार करू नका)

प्र.६ अ) भारतात आय.एफ.आर.एस. च्या केंद्राभिमुखातेची आवश्यकता स्पष्ट करा. १०

ब) नावलौकीक आणि भागांच्या मुल्यमापनाच्या पध्दती स्पष्ट करा. १०

प्र.६ टिपा लिहा (कोणत्याही चार) २०

१. एफ.एम.पी.
२. खरेदी किंमत मोबदला पध्दती
३. कंपनी अंतर्गत पुर्नरचना
४. पुर्नखरेदीची कमाल मर्यादा
५. गुहनिर्माण सहकारी संस्था
६. स्थापनापश्चात नफा